

WYROK

1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w Wydziale III Karnym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Robert Kubicki

Protokolant: Dawid Kijanowski

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej P. – M. B. (1)

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 19 października 2016 r., 07 grudnia 2016 r.,

sprawy:

P. Z. (1), syna Z. i T., z domu K., urodzonego dnia (...) w S.

oskarżonego o to, że:

I. w okresie od dnia 27 marca 2016 roku do dnia 23 maja 2016 roku w P. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu wyroku z dnia 24 października 2012 roku sygn. akt III K 125/12 zakazu kontaktowania się z D. Z., poprzez nawiązywanie połączeń telefonicznych oraz wysyłanie wiadomości tekstowych sms do ww. pokrzywdzonej,

tj. o przestępstwo z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

II. w dniu 19 maja 2016 roku w P. nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu wyroku z dnia 24 października 2012 roku sygn. akt III K 125/12 zakazu kontaktowania się oraz zbliżania do P. Z. (2) na odległość mniejszą niż 3 metry poprzez próbę nawiązania rozmowy przed miejscem zamieszkania ww. pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 244 k.k.

1. Oskarżonego P. Z. (1) uznaje za winnego przestępstwa z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnionego w sposób opisany powyżej w punkcie I wyroku oraz przestępstwa z art. 244 k.k. popełnionego w sposób opisany powyżej w punkcie II wyroku, przy czym precyzuje, że opisane w punkcie I i II zakazy orzeczone zostały przez Sąd Rejonowy Poznań- Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, i za te przestępstwa, ustalając że stanowią one ciąg przestępstw, na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 37 a k.k. wymierza oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania w tym czasie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym.

2. Na podstawie § 17 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 i § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. M. kwotę 723,24 zł (siedemset dwadzieścia trzy złote i dwadzieścia cztery grosze brutto) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu P. Z. (1) z urzędu.

3. Na podstawie art. 624§1 k.p.k. w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zwalnia oskarżonego w całości od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych i nie wymierza mu opłaty.

UZASADNIENIE

W sprawie oskarżonego P. Z. (1) Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 24 października 2012 roku (prawomocnym od dnia 06 grudnia 2012 roku), sygn. akt III K 125/12 P. Z. (1) został skazany za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 4 lat tytułem próby. Wyrokiem tym zobowiązano P. Z. (1) do opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną D. Z. i pokrzywdzonym P. Z. (2) pod adresem P. ulica (...) w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się wyroku oraz do powstrzymywania się w okresie próby od kontaktowania się z tymi pokrzywdzonymi oraz zbliżania się do nich na odległość mniejszą niż trzy metry, zezwalając na kontaktowanie się z tymi pokrzywdzonymi jedynie w kwestii realizowania zobowiązania do opuszczenia lokalu i to wyłącznie w formie pisemnej lub za pośrednictwem ustanowionego przez oskarżonego lub pokrzywdzonych pełnomocnika.

Mimo orzeczonego zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych na odległość 3 metrów, oskarżony w tym zakresie w nie respektował wyroku. Oskarżony w okresie od 27 marca 2016 roku do 23 maja 2016 roku kilkakrotnie kontaktował się z D. Z. poprzez nawiązywanie połączeń telefonicznych oraz wysyłanie wiadomości sms do pokrzywdzonej, w tym 13 połączeń, 8 prób połączeń oraz 3 wiadomości tekstowych o następującej treści: „wstyd i hańba”, „Dlaczego mnie zdradziła?!” „przepraszam więcej nie będę się z Tobą kontaktował”.

W dniu 19 maja 2016 roku o godzinie 17.00 P. Z. (2) wracając do miejsca swojego zamieszkania, przy ul. (...) w P. spotkał przy wejściu do klatki schodowej oskarżonego, który znajdował się pod wpływem alkoholu i usiłował porozmawiać z pokrzywdzonym. P. Z. (2) zakomunikował mu, że nie zamierza z nim rozmawiać, a następnie udał się do mieszkania. Po około minucie oskarżony stał pod drzwiami mieszkania i usiłował wejść do niego. W związku z tym, że drzwi były zamknięte szarpał za klamkę. W tym czasie w mieszkaniu przebywała również D. Z.. P. Z. (2) zadzwonił na Policję, jednak po jej przybyciu oskarżonego nie było już w pobliżu.

P. Z. (1) ma 59 lat, wykształcenie średnie, z zawodu jest statystykiem, jest bezrobotny, nie posiada żadnego dochodu, ani majątku, nie ma też nikogo na utrzymaniu. P. Z. (1) był jednokrotnie karany sędownie wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 24 października 2012 roku za czyny z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 4 lat tytułem próby.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie:

1. częściowo wyjaśnień oskarżonego **P. Z. (1)** (k. 40-43, k. 101-102, k. 179-181);
2. zeznań świadków: **D. Z.** (k. 1-2, k. 20-21, k. 61-62, k. 181-184), **M. B. (2)** (k. 33-35); **P. Z. (2)** (k. 52-54, k. 185-186);
3. dowodów z dokumentów w postaci: protokołu zawiadomienia o przestępstwie (k. 1-2), postanowienia o umorzeniu śledztwa (k. 11-14), danych o karalności (k. 25-27, k. 168), zapisu z monitoringu (k. 32), rozszerzonego rachunku szczegółowego dla numeru telefonu (k. 45-49), pisma (...) z dnia 26 stycznia 2016 roku (k. 51), odpisu wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 24 października 2012 roku, sygn. akt III K 125/12 (k. 67-70), protokołu zatrzymania rzeczy (k. 73-75), kartki z odręcznymi zapiskami (k. 76-77), dokumentów zapisanych na płycie CD (k. 79), danych z firmy (...) (k. 88-90, 93-99), notatki urzędowej (k. 92), wydruku protokołu z przebiegu rozprawy (k. 111-115), terminarzu wizyt w Powiatowym Urzędzie Pracy w P. (k. 126), pism D. Z. oraz P. Z. (1) (k. 193-198), dokumentacja dotycząca stanu zdrowia oskarżonego (k. 204-210), akt sprawy III K 125/12 Sądu Rejonowego Poznań Grunwald i J. w P.

Oskarżony P. Z. (1) zarówno w postępowaniu przygotowawczym jak i w postępowaniu przed Sądem nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, ale jednocześnie przyznał, że w okresie obowiązywania zakazu, tj. w dniach 29 marca 2016 roku oraz 10 kwietnia 2016 roku kontaktował się pokrzywdzoną poprzez nawiązywanie połączeń telefonicznych oraz wysyłanie wiadomości sms, co znajduje potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Tłumaczył jednak, że telefony były spowodowane jego wzburzeniem związanym z tym, że jego była żona spotyka się z innymi mężczyznami oraz tym, że chciał ją ostrzec przed kontaktami z podejrzanymi mężczyznami, gdyż bał się o nią. Trudno jednak uwierzyć w dobre intencje oskarżonego biorąc pod uwagę jego wcześniejsze zachowanie wobec byłej żony oraz to, że nie może pogodzić się on z definitywnym rozstaniem z żoną, co wynika z jego wyjaśnień, w których wskazał, że w dalszym ciągu jest z byłą żoną bardzo związany emocjonalnie. W ocenie Sądu nawet same wskazywane przez oskarżonego przyczyny kontaktów nie uzasadniały złamania orzeczonego zakazu. Co więcej potwierdzały, iż oskarżony w sposób zupełnie nieuzasadniony rości sobie prawo do ingerencji w życie osobiste byłej małżonki.

Jako niewiarygodne Sąd ocenił również wyjaśnienia oskarżonego, w których wskazał, że spotkanie z synem P. Z. (2) było przypadkowe i miało miejsce na ul. (...), w dodatku w odległości większej niż 3 metry oraz, że nie był w miejscu zamieszkania byłej żony. Zeznania te stoją w sprzeczności z zeznaniami świadków D. Z. oraz P. Z. (2), które Sąd obdarzył przymiotem wiarygodności.

W ocenie Sądu na przymiot wiarygodności zasługiwały zeznania świadków D. Z., P. Z. (2) i M. B. (2). Zeznania te były spójne, logiczne i korespondowały ze zgromadzonym w toku postępowania materiałem dowodowym w postaci dowodów z dokumentów. Zeznania D. Z. i P. Z. (2) dodatkowo wzajemnie się uzupełniały. Znajdowały także potwierdzenie w zabezpieczonych bilingach i częściowo w wyjaśnieniach oskarżonego, w takim zakresie w jakim przyznawał on się do podjęcia kontaktów telefonicznych z D. Z..

Za wiarygodne Sąd uznał zgromadzone w toku postępowania dowody z dokumentów. Wskazane dowodowy zostały sporządzone przez uprawnione do tego osoby oraz w zakresie ich kompetencji. Prawdziwości omawianych dowodów nie kwestionowała żadna ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw by uczynić to z urzędu. W zakresie tych dokumentów istotną rolę odgrywały zabezpieczone rejestry połączeń a także akta sprawy III K 125/12 (zarówno co do obowiązywania zakazu jak i prawomocności wyroku w którym ten zakaz został orzeczony)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Oskarżony P. Z. (1) stanął pod zarzutami tego, iż w okresie od dnia 27 marca 2016 roku do dnia 23 maja 2016 roku w P. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu wyroku z dnia 24 października 2012 roku, sygn. akt III K 125/12 zakazu kontaktowania się z D. Z., poprzez nawiązywanie połączeń telefonicznych oraz wysyłanie wiadomości tekstowych sms do ww. pokrzywdzonej, tj. o przestępstwo z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz tego, iż w dniu 19 maja 2016 roku w P. nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu wyroku z dnia 24 października 2012 roku, sygn. akt III K 125/12 zakazu kontaktowania się oraz zbliżania do P. Z. (2) na odległość mniejszą niż 3 metry poprzez próbę nawiązania rozmowy przed miejscem zamieszkania ww. pokrzywdzonego, tj. o przestępstwo z art. 244 k.k.

Odpowiedzialności z art. 244 k.k. podlega m.in. ten kto nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu kontaktowania się z określonymi osobami oraz zakazu zbliżania się do określonych osób. Norma art. 244 k.k. ma za zadanie wymuszać posłuch wobec orzeczeń sądowych ustanawiających powinności określane poprzez zakazy bądź nakazy. Siłą rzeczy zatem czyn sprawcy godzi nie tylko w porządek statuowany orzeczeniem sądu, ale także jest jawnym wyrazem sprzeciwu wobec władzy sprawowanej przez ów sąd i przekonania o własnej bezkarności. Z poczynionych ustaleń wynika, że oskarżony w okresie od 27 marca 2016 roku do 23 maja 2016 roku kilkakrotnie kontaktował się z D. Z. poprzez nawiązywanie połączeń telefonicznych oraz wysyłanie do niej wiadomości sms, przy czym w dniu 10 kwietnia 2016 roku uczynił to aż pięciokrotnie (4 połączenia w odstępie kilku minut i 1 sms). Świadczy to o tym, że wszystkie zachowania były objęte jednym z góry powziętym zamiarem i stanowiły one element jednego czynu, tym samym wyczerpały znamiona występkę z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Ponadto, w dniu 19 maja 2016 roku udał się do miejsca zamieszkania D. Z. i P. Z. (2), gdzie przy wyjściu do klatki spotkał się z P. Z. (2), z którym chciał porozmawiać, a gdy ten odmówił, oskarżony udał się za nim pod drzwi mieszkania, do którego następnie zaczął się dobijać. Zachowanie to niewątpliwie wyczerpało znamiona opisane w art. 244 k.k.

Ponadto, całokształt okoliczności sprawy pozwala stwierdzić, iż oskarżony działał umyślnie i miał pełną świadomość, że kontaktuje się z D. Z., jak również pojawia się w miejscu zamieszkania jej oraz P. Z. (2), pomimo orzeczonego zakazu kontaktowania się z nimi oraz zakazu zbliżania się do nich na odległość 3 metrów.

Zachowanie przestępcze, jakiego dopuścił się oskarżony, godziło w istotne dobra chronione prawem, jakimi są powaga orzeczeń sądowych i ogólnie pojęte dobro wymiaru sprawiedliwości. Stopień szkodliwości społecznej przestępstw popełnionych przez P. Z. (1) jest zatem dość znaczny, zwłaszcza przy uwzględnieniu, że oskarżony działał umyślnie z zamiarem bezpośrednim naruszenia zakazu sądowego, co jasno wynika z samej istoty podjętych przezeń zachowań. Poza tym, z jego wyjaśnień oraz całokształtu jego zachowania wyraźnie wynika, że nie może pogodzić się z rozstaniem z żoną i nie jest w stanie zaakceptować faktu, że D. Z. ma prawo na nowo ułożyć sobie życie.

Jednocześnie Sąd stanął na stanowisku, że czyny oskarżonego zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw. Zgodnie z art. 91 § 1 k.k. jeżeli sprawca popełnia w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności, dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, sąd orzeka jedną karę określoną w przepisie stanowiącym podstawę jej wymiaru dla każdego z tych przestępstw, w wysokości górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. Oba czyny dzielił krótki odstęp czasu, wypełniały znamiona z tego samego przepisu. Były zatem elementami ciągu przestępstw, o którym mowa w art. 91 § 1 k.k.

Przystępując do wymiaru kary w stosunku do oskarżonego Sąd wziął pod uwagę wszystkie okoliczności obciążające i łagodzące, kierując się zasadami wymiaru kary z art. 53 k.k. i art. 115 § 2 k.k. Sąd miał również na uwadze potrzebę zapewnienia realizacji dyrektywy prewencji indywidualnej (celów zapobiegawczych i wychowawczych w stosunku do oskarżonego) jak i prewencji generalnej (pojętej jako kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa). Kara powinna unaocznić sprawcom szkodliwość ich zachowania i jednocześnie na przyszłość powstrzymać ich od ponownego dopuszczenia się tego przestępstwa, choćby z obawy przed grożącą karą. Ponadto, potencjalnym sprawcom tego czynu zabronionego uświadomić nieopłacalność takiego zachowania, a społeczeństwu dać poczucie sprawiedliwości. Wymierzenie oskarżonemu nazbyt łagodnej kary dałoby społeczeństwu poczucie, iż Sąd nie reaguje we właściwy na tego typu zachowania, a tym samym daje ciche przyzwolenie na ich powielanie.

Kierując się powyżej wskazanymi względami Sąd uwzględnił na korzyść oskarżonego przede wszystkim fakt, że do tej pory nie przebywał w izolacji penitencjarnej.

Z kolei okolicznościami obciążającymi była powtarzalność naruszenia środka karnego, lekceważenie orzeczonego zakazu. Oskarżony złamał łącznie dwa sądowe zakazy, których orzeczenie zmierzało do ochrony pokrzywdzonych przed oskarżonym, który uprzednio popełnił wobec nich poważne przestępstwo. Na niekorzyść oskarżonego wpływało również to, że był uprzednio karany sędownie, a przedmiotowych czynów dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw.

Mając na uwadze powyższe, a także stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, stopień winy, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze, prewencję ogólną, właściwości i warunki osobiste oskarżonego, prawidłową współpracę z kuratorem, co wynika z zeznań kuratora, Sąd doszedł do przekonania o zasadności odstąpienia od ukarania oskarżonego karą pozbawienia wolności przewidzianą za czyn z art. 244 k.k. i wymierzenie kary przy zastosowaniu 37a k.k. W rezultacie Sąd zdecydował się wymierzyć oskarżonemu P. Z. (1) karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania w tym czasie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Z jednej strony jest to kara realnie odczuwalna przez oskarżonego, która zapobiegnie ponownemu popełnieniu przestępstwa, z drugiej nie przekracza stopnia społecznej szkodliwości i winy. Jednocześnie nie ma żadnych przeciwwskazań do odbycia przez oskarżonego tej kary. Wprawdzie ma on problemy

ze zdrowiem, nie mniej jednak nie jest całkowicie niezdolny do pracy, a rodzaj prac wykonywanych w ramach kary ograniczenia wolności, który jest określany na etapie postępowania wykonawczego, z pewnością zostanie dostosowany do jego aktualnego stanu zdrowia.

Nie było też żadnych podstaw do warunkowego umorzenia postępowania wobec oskarżonego w odniesieniu do pierwszego z zarzucanych mu czynów (o co wnioskował obrońca), albowiem oskarżony był uprzednio karany za przestępstwo umyślne z art. 207 § 1 k.k., co wyklucza zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 66 § 1 k.k.

W punkcie 2 wyroku na podstawie § 17 ust. 2 pkt 3 w zw. z § ust. 1 i 2 i § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej przez adwokata z urzędu Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. M. kwotę 723,24 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu P. Z. (1) z urzędu. Zasądzona na rzecz obrońcy oskarżonego kwota zawiera podatek od towarów i usług. W związku z tym, że podstawą zasądzenia w niniejszej sprawie wynagrodzenia obrońcy było wskazane powyżej rozporządzenie dotyczące ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej przez adwokata z urzędu wnioski obrońcy o zasądzenie półtorakrotności stawki minimalnej był bezprzedmiotowy. Albowiem rozporządzenie to określa maksymalne, a nie minimalne opłaty z tytułu wynagrodzenia adwokata, który w danym postępowaniu lub do wykonania czynności został ustanowiony przez prowadzący postępowanie organ. W niniejszej sprawie jest poza sporem, że organ prowadzący postępowanie wyznaczył adwokata M. M. do obrony z urzędu, której koszty zobowiązany jest ponieść Skarb Państwa. Z przyjętych za podstawę niniejszego orzeczenia unormowań wynika, że określają one (podwyższoną o kwotę VAT - § 1, § 4 ust. 3 rozporządzenia) maksymalną wysokość opłat za udzieloną pomoc oraz precyzują minimalną opłatę - w wysokości nie mniejszej niż 1/2 opłaty maksymalnej (§ 4 ust. 1); wskazują również, co wymaga podkreślenia, że ustalenie kwoty wyższej niż minimalna (lecz nie wyższej niż maksymalna) uzależnione jest od oceny sądu, uwzględniającej kryteria określone w § 4 ust. 3 omawianego rozporządzenia. Sąd uznał, iż w przedmiotowej sprawie zasadnym będzie ustalenie kwoty należnego wynagrodzenia w wysokości 1/2 opłaty maksymalnej powiększonej w związku z trwaniem rozprawy powyżej jednego dnia i powiększonej o należny podatek VAT.

Z uwagi na sytuację finansową oskarżonego, w szczególności brak zatrudnienia oraz brak jakiegokolwiek źródła dochodu, Sąd zwolnił go w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych oraz zaniechał wymierzenia mu opłaty (pkt 3 wyroku).

SSR Robert Kubicki